

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

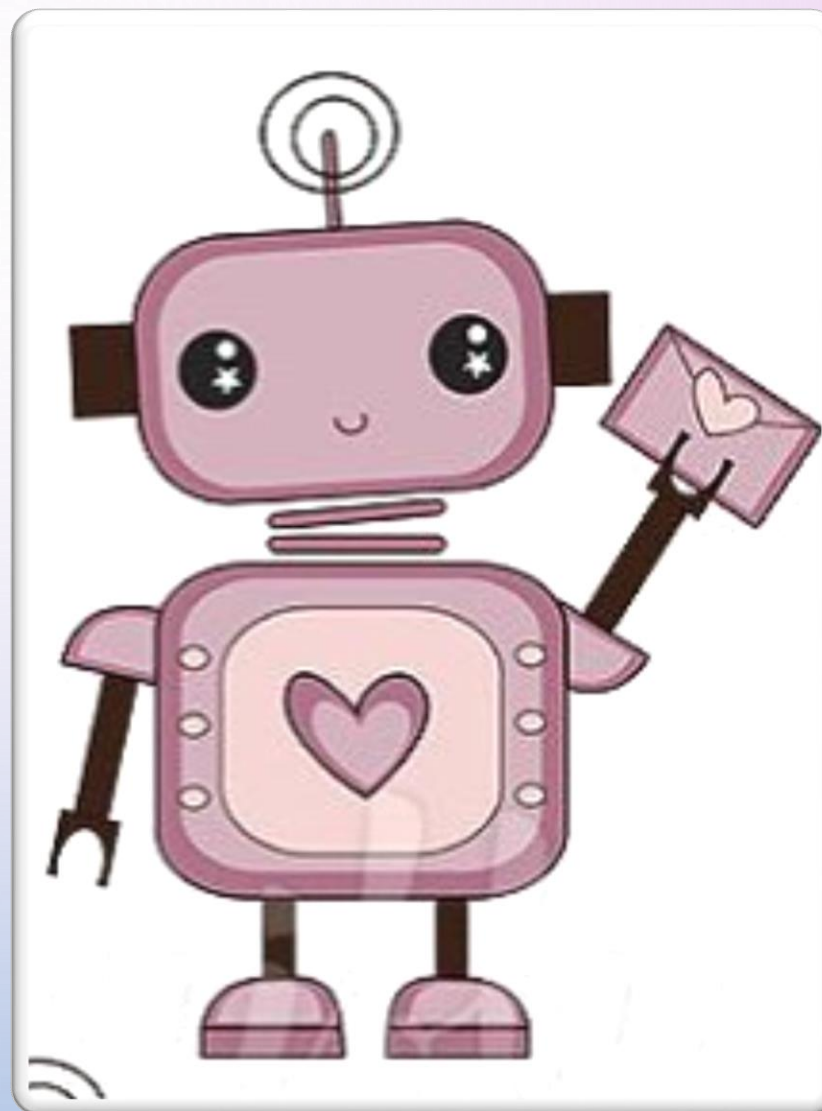
Ενότητα 10: ΠΡΟΣΟΧΗ! Τι γέυε εκεί;

Γεια σας, αγαπημένα μας
δευτεράκια!

Ελπίζουμε να είστε όλοι καλά και
να έχετε περάσει καταπραγματοτικά το
τριήμερο!

Αυτήν την εβδομάδα θα
ασχοληθούμε κυρίως με τα
οριστικά άρθρα, με τα αρσενικά
ουσιαστικά σε -ης και τα όμοια
σύμφωνα.

Η επανάσταση των παραμυθιών

Ένα όμορφο φθινοπωριάτικο πρωί, μια παραμυθένια συντροφιά πέρασε τις χορταριασμένες πύλες της παραμυθοχώρας και πήρε την ασφαλτο για την πόλη των ανθρώπων.

Μπροστά μπροστά πήγαινε ο Παπουτσωμένος Γάτος, πίσω η Σταχτοπούτα, που κρατούσε ένα μεγάλο φάκελο με μικρές αγγελίες «ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ», ξοπίσω της ο γενναίος Ραφτάκος, που κρατούσε ένα μεγάλο φάκελο «ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ» για φορτηγάκια, ύστερα η Κοκκινοσκουφίτσα και τελευταίος ο Κοντορεβιθούλης, που άφηνε πίσω τους ψεύτικα σήματα της τροχαίας, για να μην μπορεί κανείς να τους ακολουθήσει.

Κι όταν έφτασε η μαγική ώρα των μεταμορφώσεων κι η κολοκύθα έγινε πάλι χρυσή καρότσα, όλοι πήδησαν μέσα, απέραντα ευτυχισμένοι.

Ζωή Βαλάση, «Η επανάσταση των παραμυθιών», εκδ. Γνώση

Διαβάστε προσεκτικά το κείμενο «Η επανάσταση των παραμυθιών», σε σελ. 20, στο βιβλίο των Ελληνικών (β' τεύχος).

Έπειτα, μπορείτε να διαβάσετε τις ερωτήσεις που υπάρχουν κάτω από το κείμενο (σελ. 20) και να τις συζητήσετε με τους γονείς σας.

Αφού διαβάσετε αυτά που γέει η Βάγια η κουκουβάγια για τα οριστικά άρθρα, να τα εντοπίσετε και να τα κυκλώσετε στο κείμενο, « Η επανάσταση των παραμυθιών », στη σελ. 20 (είναι οι γεζούρες με τα έντονα γράμματα).

Τα **ο, η, το** είναι **οριστικά άρθρα**.
Τα χρησιμοποιούμε όταν μιλούμε για **ορισμένο**
πρόσωπο, ζώο ή πράγμα.
Για παράδειγμα, **ο** μπαμπάς **του** Λουκά, **η** γάτα
της Χαράς, **το** μολύβι **του** Αρμπέν.

Η επανάσταση των παραμυθιών

Ένα όμορφο φθινοπωριάτικο πρωί, μια παραμυθένια συντροφιά πέρασε τις χορταριασμένες πύλες της παραμυθοχώρας και πήρε την ασφαλτο για την πόλη των ανθρώπων.

Μπροστά μπροστά πήγαινε ο Παπουτσωμένος Γάτος, πίσω η Σταχτούτα, που κρατούσε ένα μεγάλο φάκελο με μικρές αγγελίες «ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ», ξοπίσω της ο γενναίος Ραφτάκος, που κρατούσε ένα μεγάλο φάκελο «ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ» για φορτηγάκια, ύστερα η Κοκκινοσκουφίτσα και τελευταίος ο Κοντορεβιθούλης, που άφηνε πίσω τους ψεύτικα σήματα της τροχαίας, για να μην μπορεί κανείς να τους ακολουθήσει.

Κι όταν έφτασε η μαγική ώρα των μεταμορφώσεων κι η κολοκύθα έγινε πάλι χρυσή καρότσα, όλοι πήδησαν μέσα, απέραντα ευτυχισμένοι.

Ζωή Βαλάση, «Η επανάσταση των παραμυθιών», εκδ. Γνώση

Μπράβο, τα
βρήκατε όλα!!

ΟΝΟΜΑ: _____

Οριστικό Άρθρο

Οι λέξεις **ο, η, το** που μπαίνουν μπροστά από τα ουσιαστικά και τα επίθετα ονομάζονται **οριστικά άρθρα**.

π.χ ο λαγός, η καμήλα, το ψίδι

Το **οριστικό άρθρο** λέγεται έτσι γιατί μας ορίζει κάτι, ένα πρόσωπο, ένα ζώο ή ένα πράγμα. Μας το δείχνει ποιο είναι, μας το κάνει συγκεκριμένο και μας λέει ότι αυτό είναι και κανένα άλλο.

π.χ Ο Παναγιώτης έφυγε από τη γειτονιά.
(όχι ένας οποιοδήποτε Παναγιώτης, αλλά αυτός, ο Παναγιώτης ο φίλος μας).

Τι φανερώνει το οριστικό άρθρο:

- Μας δείχνει **Αρσενικό** μαθητής
- Μας δείχνει **Επί** ο μα η αί το π

Τι πρέπει ν

Το άρθρο εμφανίζεται με τη σωστή ορθογραφία του ουσιαστικού π.χ. τον κήπο - τη Μπορούμε να κλίνουμε το άρ σε όλες τις πτώσεις εκτός απ

Ας δούμε πώς κλίνεται:

	Ενικό Αριθμός		
	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
Ονομαστική	ο κήπος	η αυλή	το τρένο
Γενική	του κήπου	της αυλής	του τρένου
Αιτιατική	τον κήπο	την αυλή	το τρένο
Κλητική	— κήπο	— αυλή	— τρένο

	Πληθυντικός Αριθμός		
	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
Ονομαστική	οι κήποι	οι αυλές	τα τρένα
Γενική	των κήπων	—	—
Αιτιατική	τους κήπους	—	—
Κλητική	— κήπο	—	—

Ας κάνω

1. Βάζω τα παρακάτω ουσιαστικά στο γι Άννα, δάσκαλος, βιβλίο, πατέρι μαθητής, παιδί,

ΑΡΣΕΝΙΚΑ

ΘΗ

η

3. Πηγαίνω από τον ενικό στον **πληθυντικό** αριθμό και το αντίστροφο.

το παιδί _____ τα παιδιά _____
 η βαλίτσα _____
 ο ελέφαντας _____
 οι αγελάδες _____
 ο κηπουρός _____
 τα σκυλιά _____

4. Συμπλήρωσε τις προτάσεις με τα άρθρα **της ή τις** ή με τα άρθρα **τον ή των**.

Ακούω _____ θόρυβο _____ αυτοκινήτων.
 Ταίτζω _____ πάπιες και _____ χήνες _____ λίμνης.
 Ακούω _____ συμβουλές _____ μαμάς μου και _____ δασκάλας μου.
 Παρακολουθώ _____ αγώνα _____ αθλητών στο γήπεδο.

Διαβάστε με πο γρήγορη προσοχή το φύλλο εργασίας, που σας έχουμε αφήσει στην τσαντούλα σας, την Παρασκευή. Γίνεται καλύτερη επεξεργασία για το οριστικό άρθρο. Έπειτα, γύστε τις ασκήσεις για εμπέδωση.

Πηγή:

<https://teachergeorgiasclass.weebly.com/gammalambdamegasigmastigmaalpha-beta.html>

Μικρή γεζούρα που μπαίνει πάντα μπροστά από ουσιαστικά ή επίθετα.

5

Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα με τις λέξεις με τα έντονα γράμματα του κειμένου 4.

	ΤΟ ΟΡΙΣΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ					
	ένας			πολλά		
	ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ			ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ		
	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο	Αρσενικό	Θηλυκό	Ουδέτερο
Ονομαστική	το	οι	οι	τα
Γενική	του	του	των
Αιτιατική	το(ν)	το	τους	τα

Η κλητική ΔΕΝ έχει άρθρο.

Τέλος, συμπληρώστε τα κενά στον πίνακα με το οριστικό άρθρο, στη σελίδα 21 (άσκηση, 5).

Διαβάστε προσεκτικά το ποίημα «Πέντε ποντικοί», σελ. 22, στο βιβλίο των Ελληνικών (β' τεύχος).

Ωρα για ορθογραφία:
Στο πρόχειρο τετράδιό σας, να μάθετε να γράφετε σωστά το πρώτο διστιχο. (3 φορές).

6 Διάβασε δυνατά το παρακάτω ποίημα.

Πέντε ποντικοί

ορθογραφία

Στο σκοτάδι μαστορεύουν πέντε ποντικοί.
Τι σκεπάρνια! Τι πριόνια! Τι μαστορική!

Σε ντουλάπι νοικοκύρη βάλθηκαν να μπουν.

Κρατς ο ένας, κριτς ο άλλος κόβουν και τρυπούν.

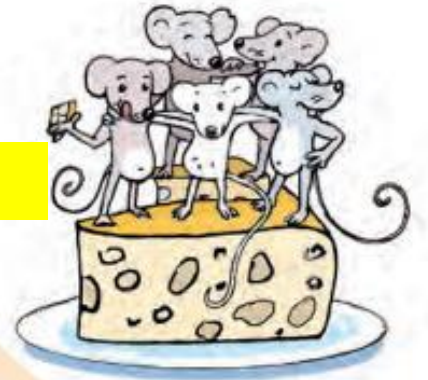
Είναι νύχτα και στον ύπνο το 'ριξαν βαριά.

Ετεμπέλιασε ο γάτος δίπλα στη φωτιά.

Μόνο η φάκα στο ντουλάπι κάθεται ξυπνή

κι αφουγκράζεται τον κλέφτη, κι ώρες αγρυπνεί.

Ζαχαρίας Παπαντωνίου

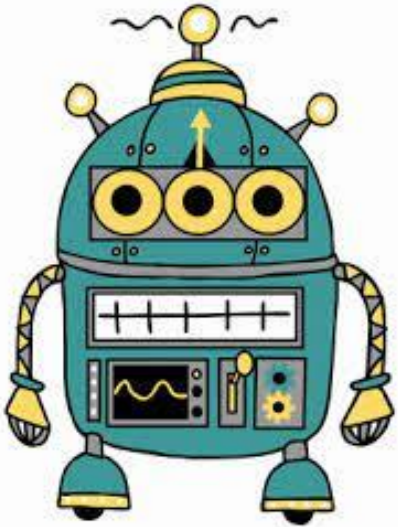

Επεξήγηση των άγνωστων λέξεων του ποιήματος «Πέντε ποντικοί»:

- Μαστορεύουν = κάνουν επισκευές
- Πριόνια = εργαλεία για κόψιμο ξύλου
- Νοικοκύρης = ο ιδιοκτήτης του σπιτιού
- Αγρυπνεί = μένει ξύπνιος
- Σκεπάρνια = ξυλοϋργικά εργαλεία
- Αφουγκράζεται = ακούει προσεχτικά
- Φάκα = παγίδα για ποντικούς

Αρσενικά ουσιαστικά σε -ης

Να θυμάσαι!!
Τα αρσενικά
ουσιαστικά που
τελειώνουν σε **-ης**,
γράφονται με **ήτα (η)**.
Π.χ. Ο ποδογιάτ**ης**,
ο στρατιώτ**ης**,
ο κλέφτ**ης**.

Τι πρέπει να προσέξω στα αρσενικά ουσιαστικά σε -ης:

Μπορεί να έχουν το ίδιο αριθμό συλλαβών στον ενικό και πληθυντικό αριθμό, να είναι δηλαδή **ισοσύλλαβα**, οπότε και έχουν στον πληθυντικό κατάληξη -ες.

π.χ. ο ναύτης - οι ναύτες

Μπορεί να έχουν μια συλλαβή περισσότερη στον πληθυντικό αριθμό, να είναι δηλαδή **ανισοσύλλαβα**, οπότε και έχουν στον πληθυντικό κατάληξη -ηδες.

π.χ. ο μανάβης - οι μανάβηδες

ΠΗΓΗ:

<https://teachergeorgiasclass.weebly.com/uploads/4/5/0/7/45072177/%CE%91%CF%81%CF%83%CE%B5%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AC%CE%9F%CF%85%CF%83%CE%B9%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AC%CF%83%CE%B5-%CE%B7%CF%82.pdf>

Στο ποίημα «Πέντε ποντικούς» να παρατηρήσετε τα **αρσενικά ουσιαστικά σε -ης** και να τα κλίνετε στον πίνακα (σελ. 22, άσκηση 7), χρησιμοποιώντας τις παρακάτω ερωτήσεις.

7

Μπορείς να βοηθήσεις τη Γαλήνη να συμπληρώσει τον παρακάτω πίνακα;

ΕΝΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
Όνομαστική	ο	_____	ποιητής	νοικοκύρης
Γενική	του	κλέφτη	_____	_____
Αιτιατική	τον	_____	_____	_____
Κλητική	–	κλέφτη	ποιητή	νοικοκύρη
ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ				
Όνομαστική	οι	_____	_____	_____
Γενική	των	κλεφτών	_____	νοικοκύρηδων
Αιτιατική	τους	κλέφτες	_____	_____
Κλητική	–	κλέφτες	ποιητές	νοικοκύρηδες

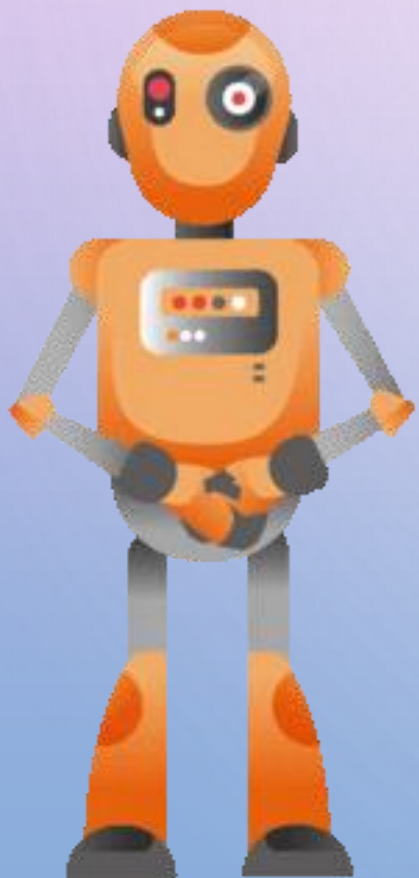
Ενικός αριθμός

Όνομαστική:	Ποιος;
Γενική:	Ποιανού;
Αιτιατική:	Ποιον;
Κλητική:	Πώς τον φωνάζω;

Πληθυντικός αριθμός

Όνομαστική:	Ποιοι;
Γενική:	Ποιων;
Αιτιατική:	Ποιους;
Κλητική:	Πώς τους φωνάζω;

Στη συνέχεια, να διαβάσετε με προσοχή το φύλλο εργασίας (αρσενικά ουσιαστικά σε -ης), που σας έχουμε αφήσει στην τσαντούλα σας, την Παρασκευή. Αφού το διαβάσετε, να γύσετε τις ασκήσεις εμπέδωσης που ακοιρουθούν.

Όνομα: _____

Τι μάθαμε σήμερα; **Προσοχή! Τι λέει εκεί!(2)**

Σήμερα μάθαμε πως τα αρσενικά ουσιαστικά σε -ης γράφονται με ήτα. Π.χ. ο ποδηλάτης, ο κλέφτης, ο καφετζής

Συμπληρώνω και βάζω από τον έναν στους πολλούς.

ΕΝΑΣ	ΠΟΛΛΟΙ
ο αθλητ_ς	→οι αθλητές
ο γυμναστ_ς	→
ο μαθητ_ς	→
ο ληστ_ς	→
ο χτίστ_ς	→
ο πωλητ_ς	→
ο τραγουδιστ_ς	→

ΕΝΑΣ	ΠΟΛΛΟΙ
ο νοικοκύρ_ς	→οι νοικοκύρηδες
ο καφετζ_ς	→
ο γκαφατζ_ς	→
ο μπουγατζ_ς	→
ο φούρναρ_ς	→
ο μπακάλ_ς	→
ο μανάβ_ς	→

Συμπλήρωσε προσεκτικά:

Μία του κλέφτ_ς, δυο του κλέφτ_ς, τρεις και τον τσακώσαμε.
Του Γενάρ_ς το φεγγάρι λάμπει σαν μαργαριτάρι.
Ο κλέφτ_ς και ο ψεύτ_ς τον πρώτο χρόνο χαιρόνται.
Απρίλ_ς με τα λούλουδα και Μά_ς με τα ρόδα.
Σπίτι δίχως Γιάνν_ς, προκοπή δεν κάνει.

Γιάννης

Πηγή: Χασιόκου Ιωάννα <http://tksiastratti.blogspot.gr/>

Ανοίξτε λοιπόν το βιβλίο της ανάγνωσής σας, στη σελίδα 23 (β' τεύχος) και διαβάστε τον διάλογο της Γαλήνης με τη Βάγια, την κουκουβάγια.

8 Διάβασε τον παρακάτω διάλογο.

– Βάγια, γιατί η δασκάλα μου διόρθωσε τη λέξη «θάλασα»;

– Γιατί η λέξη «θάλασσα» γράφεται με δύο σ.

– Ναι, όμως είτε τη γράψω με ένα σ είτε με δύο, διαβάζεται το ίδιο, έτσι δεν είναι, Βάγια;

– Ακριβώς! Πρέπει, ωστόσο, να γράφεις σωστά τη λέξη.

Μέσα σε κάποιες γέξεις υπάρχουν δύο ίδια σύμφωνα, το ένα δίπλα στο άλλο, τα οποία φωνάζουν με μια φωνή, σαν να είναι ένα.

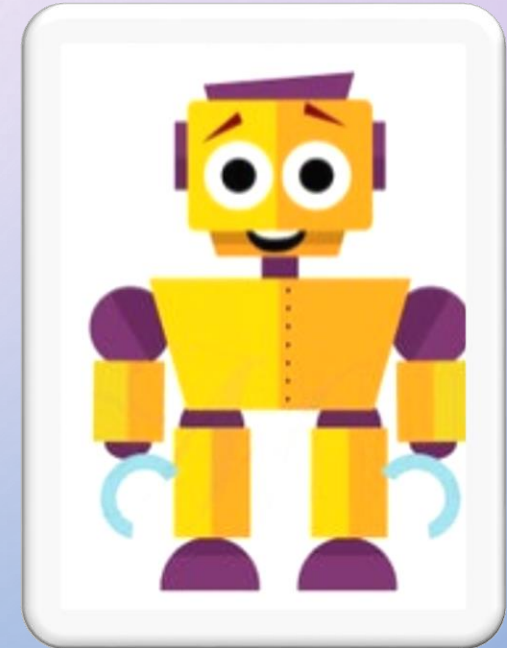
Αυτά τα ίδια γράμματα ονομάζονται όμοια σύμφωνα.

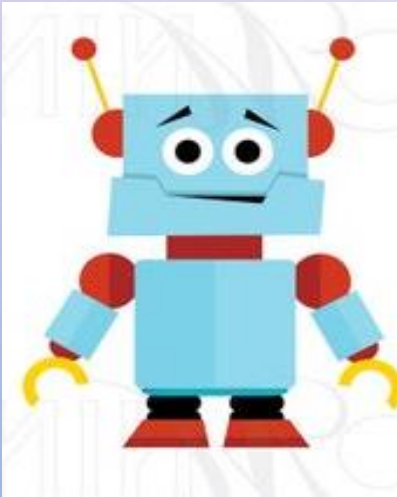
θάλασσα → θά-λασ-σα
ψύλλος → ψύ-λλ-ος
σύννεφο → σύ-ν-νε-φο
μέλισσα → μέ-λι-σ-σα
γενναίος → γε-ν-ναί-ος
παππούς → πα-π-πούς
πριγκίπισσα → πρι-γκί-πι-σ-σα

Τα όμοια σύμφωνα χωρίζονται
στον συλλαβισμό.

Δύο όμοια σύμφωνα τα
χωρίζουμε, όταν οι γέξεις δε
χωράνε ο γόκ η ηρες στο τέλος της
γραμματίς.
Π.χ. Αν-να

Συμπληρώστε τις ασκήσεις στο φύλλο εργασίας (φύλλο εργασίας), που σας έχουμε αφησει στην τσαντούλα σας, την Παρασκευή.

Πηγή: <https://teachgeorgiasclass.weebly.com/beta-tauepsilonupsilonchiomicronsigma-epsilonupsilonnu972tauetatauepsilonsigmaf-9-16.html>

ΟΝΟΜΑ: _____

Όμοια σύμφωνα

Μέσα σε κάποιες λέξεις, υπάρχουν δύο ίδια σύμφωνα, το πρώτο στο άλλο, τα οποία προφέρονται με μια φωνή σαν να είναι ένα.
π.χ θάλασσα, σύννεφο, μέλισσα
Αυτά τα ίδια γράμματα ονομάζονται **όμοια σύμφωνα**.

Στο **συλλαβισμό** τα όμοια σύμφωνα τα χωρίζουμε. Το πρώτο πάει στην προηγούμενη συλλαβή και το δεύτερο στην επόμενη.
Παραδείγματα:
μέλισσα - με-λι-σα
θάλασσα - θα-λα-σα
σύννεφο - συν-νε-φο

Τα όμοια σύμφωνα είναι τα εξής:

VV KK LL MM
PP SS TT BB

Ας κάνω τώρα εξάσκηση.

1. Συμπληρώνω τα κενά στις παρακάτω λέξεις με τα όμοια γράμματα που λείπουν και μαθαίνω τις λέξεις.

κα...πέχνης γρα...άριο ε...λησία θάλα...α κό...ινο
ι...ότης δάδει...α Σά...ας α...σγή γρα...στική
αύ...εφο Γιά...ης μέλι...α ά...η γρά...α
πα...ούς Σά...στο

2. Συλλαβίζω σωστά τις παρακάτω λέξεις ακολουθώντας τον κανόνα της σωστής κοκκιβάγιας.

μέλισσα		παπούς	
τέσσερα		κόκκινο	
γλώσσα		περιβάλλον	
φύλλα		Ελλάδα	
θάρος		κομμάτι	
άμμος		εννιά	

3. Ο Πέτρος αντίγραψε λάθος την ιστορία με τα διπλά σύμφωνα στο τετράδιο του. Κόκκισε με κόκκινο τα λάθη του και έπειτα συλλαβίσε τις λέξεις δίπλα σωστά.

Πολλά πολλά χρόνια πριν ζούσε κάποι στην Ελλάδα. Η μάλλον στη Γαλλία. ο γενναίος ι-
πότης Αχιλλέας που είχε κόκκι-
να μαλλιά και λεπτό βέ-
λος και την αγαπούσε παντού.
Μια μέρα βρέθηκε έναν μαγεμένο ι-
ππόταμο, τον κοβάλασε κι εκείνος κάποτε προς
την άμμο της θάλασσας. Κάποιον για ε-
ννιά μέρες κι εννιά νύχτες, ώσπου έφτασαν σε μια α-
βουδιά όπου καθόταν ένας παπούς εκατόν εννιά
χρονών. Ο Αχιλλέας κατάλαβε ότι ο πα-
πούς ήταν ξεχωριστός και του είπε:
-Εσύ σούβέ μου παπού, ξέρεις που θα βρω την
αγαπημένη μου πριγκι-
πισσα Σιδώνα.

Γράψε εδώ τα λάθη του Πέτρου διορθωμένα.

Άσκηση 8

Μπορείς να καταλάβεις ποιες λέξεις περιγράφουν οι παρακάτω φράσεις; Για να βοηθηθείς, δίνεται η αρχή της κάθε λέξης.

Δύο όμοια σύμφωνα τα χωρίζουμε, όταν οι λέξεις δε χωρούν ολόκληρες στο τέλος της σειράς. Δες ένα παράδειγμα: **Άν-να**.

Μην ξεχάσεις τον τόνο όπου χρειάζεται.

- Κρύβουν πολλές φορές τον ήλιο: **σύννεφα**.
- Τα φέρνει ο ταχυδρόμος: **γρ** _ _ -
_ _ _ _ . ● Μετά το τρία είναι το: **τέ** _ -
_ _ _ _ .
- Η τόλμη λέγεται αλλιώς και: **θα** _ _ _ _ .
- Το όνομα της χώρας μας: **Ε** _ _ _ _ .
- Μετά την Παρασκευή είναι το: **Σά** _ -
_ _ _ _ . ● Μας δίνει το μέλι: **μέ** _ _ _ _ .
- Σε αυτή κολυμπούμε το καλοκαίρι: **θα** _ _ _ _ .
- Από αυτή φτιάχνεις πύργους στην παραλία: **ά** _ _ _ _ .

Πηγαίνετε στο Τετράδιο Εργασιών (α' τεύχος), σε σελίδα 63 και συμπληρώστε την άσκηση 8.

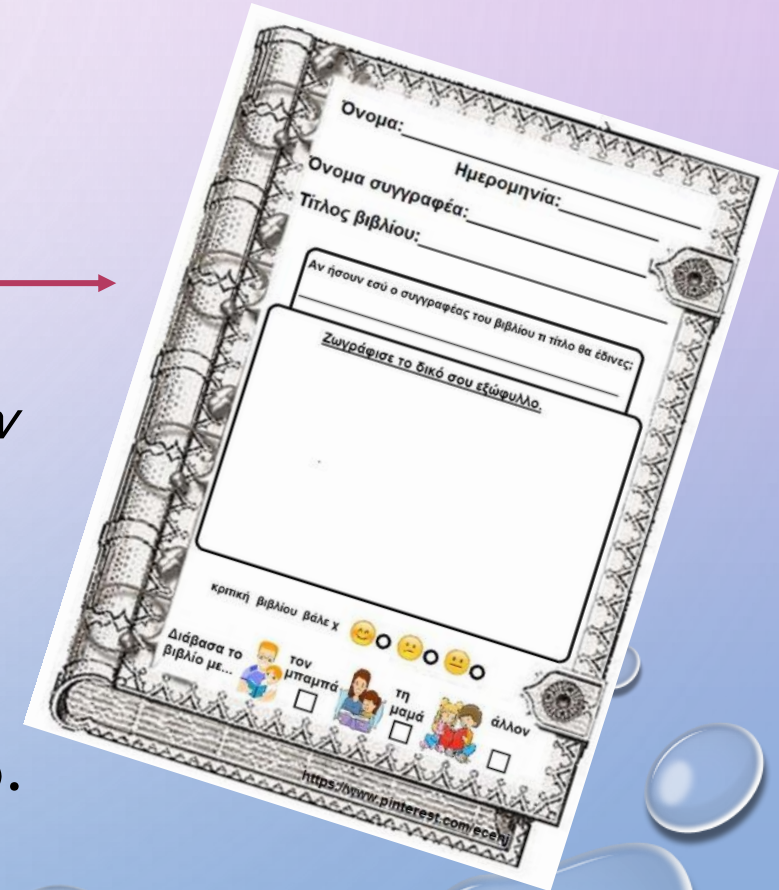
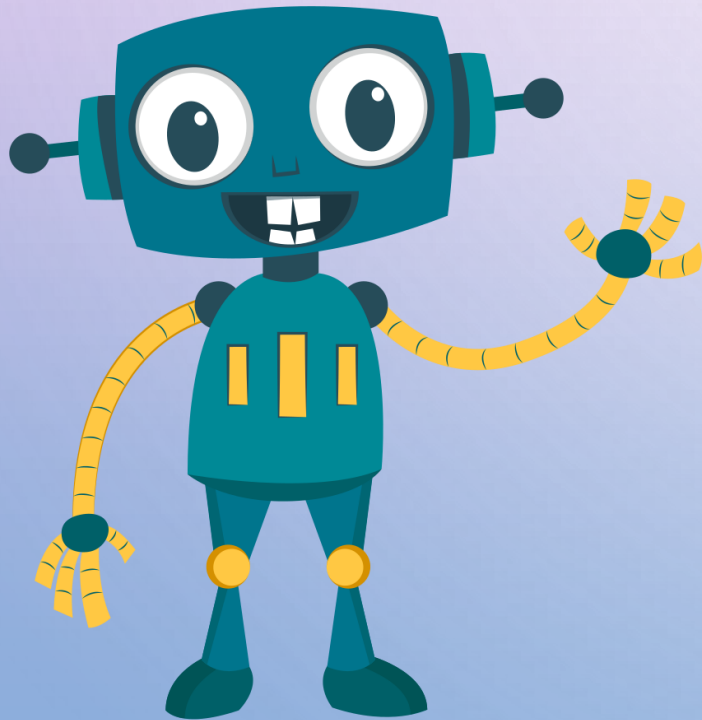

Δημιουργική εργασία

Ποιό είναι το δικό σας αγαπημένο παραμύθι ή αγαπημένο βιβλίο;

Να συμπληρώσετε το φύλλο εργασίας που έχετε στην τσαντούλα σας.

Πιο συγκεκριμένα, να γράψετε τον τίτλο του αγαπημένου σας βιβλίου/παραμυθιού, το όνομα του συγγραφέα και να δώσετε έναν δικό σας τίτλο. Τέλος, να ζωγραφίσετε το δικό σας εξώφυλλο.

Παίζοντας μαθαίνουμε!!

Παιχνίδι με τα άρθρα: τον-των

Παιχνίδι με τα άρθρα: της - τις

Είστε υπέροχοι!!
Σας ευχόμαστε καλή
ξεκούραση και ανυπομονούμε
να μας στείξετε τις
εργασιούγες σας.

